

Svenska kungafamiljen tog ett känslösamt farväl av prinsessan Lilian

NYHETER / VÄRLDEN 10

HBL HUFVUDSTADSBLADET

Jogga genom
Barcelonas bästa
MITTEN / RESOR 36

Anu
Silfverberg
skrev en
bok om
föräldra-
skapets
svarta hål.

KULTUR 26

Webbkameran fotar kvinnor i hemlighet

”Ratting” har blivit männens och pojkarnas nya olagliga hobby

Spionprogram som infekterar datorer gör det möjligt att spionera på andra människor via deras webbkameror. Men övervakningen slutar inte där. Genom programmen kommer man åt allt på den infekterade datorn,

som bilder, lösenord, meddelanden på Facebook och chattfönster.

– De här programmen blir intelligentare hela tiden, säger kriminalöverkonstapel Sami Siurola på Centralkriminalpolisen.

”Ratting” som hobbyn kallas, går ut på att främst män och pojkar tjuvtittar på unga kvinnor via deras datorer. Det första rättsfallet behandlas i maj i Kymmenedalen.

NYHETER / FINLAND 2

Hautala hoppar av

I går kom beskedet att Heidi Hautala lämnar ministerarbetsgruppen för bekämpandet av grå ekonomi. Samtidigt väcks diskussion om grå ekonomi och om arbetsgivarens byråkratibörda.

NYHETER / FINLAND 6
LEDARE 14

Rådgivning om hemförlossning

För att minimera riskerna vid förlossning hemma ska direktiv nu tas med i mödrarrådgivningen men det blir ändå inte en del av hälsovårdssystemet.

NYHETER / FINLAND 8

50%

Så mycket har stamnätsmonopolet Fingrid höjt stamnätstarifferna på några år. Det har lett till högre överföringsavgifter.

NYHETER / FINLAND 4

Svår FI-start för Bottas

Valterri Bottas och de övriga formel 1-förarna kämpade mot väders makter då säsongen inleddes i Melbourne.

SPORT 40

SUSANNA VAINIORANTA

Ovälkomna. Om en månad fyller Tero och Timo 29 år och kan då se tillbaka på ett liv som varit fyllt av våld, droger, alkohol och brottslighet. Grannskapet ställde sig på barrikaderna då det beslöts att Tero, Timo och över 90 andra unga missbrukare flyttar in i ett fint Tölökvarter.

MITTEN / FOKUS 16, LEDARE 14

Nyheter	2	Kultur & nöje	26
Finland	2	Dagbok	32
Världen	10	Resor	36
Ledare	14	Sport	40
Debatt	15	Serier	53
Mitten	16	Tv & radio	54
Fokus	16	Väder	56

SÖ VECKA 11 NR 74 001370-13-11

* 6 414880 013700

Vecka 11

■ Namnsdagar i dag

Svenska: Gertrud, Trude
Finska: Kerttu, Kerttuli
Ortodoxa: Aleksis, Aleksis, Patrik,
Makari, Kari

■ Namnsdagar i morgon

Svenska: Edvard
Finska: Eetu, Edvard
Ortodoxa: Kirilä, Kiril

■ Solen	upp	ner
Helsingfors	6.31	18.27
Jyväskylä	6.28	18.24
Uleåborg	6.30	18.25
Utsjoki	6.25	18.18

Mannerheimvägen 18

En dopad häst förs till slakt

Jens Berg

■ Martin Österdahl har det svettigaste mediejobbet i Europa. Han är ansvarig producent för tv-sändningen från Eurovision Song Contest i Malmö. Det handlar förstås om det största underhållningsspektaklet, den största tv-publiken och de största arrangemangen i underhållningsvärlden. Men det handlar inte längre om den största budgeten.

Österdahl tänker producera årets show med endast en bräddel av den budget som man hade i exempelvis Baku och Moskva. Under årets Mediedagar presenterade han sin plan på hur han tänker "slakta den dopade hästen". Planen går i korthet ut på att skala av den överdådiga tekniken och i stället satsa på närhet. Evenemanget ska därför ta flera steg tillbaka mot själva grundtanken.

Grundtanken sammanfattar Österdahl med årets slogan "We are one" och med logotypen som föreställer en färggrann fjäril. Det hela är mycket tillrättat och fullständigt politiskt korrekt, men samtidigt också nödvändigt. Kostnaderna för arrangemangen har skjutit i höjden och årets budget på 125 miljoner svenska kronor är till och med lägre än den i Helsingfors 2007.

Allt ska enligt Österdahls plan gå på innehållets villkor i Malmö. Melodiernas startordning ska bygga på dramaturgi, endast en programledare ska skapa igenkänningen och de visuella vykorterna ska presentera de europeiska artisternas hemmamiljöer snarare än att fungera som marknadsföring för "Lappland och Stockholms skärgård". På basis av det smakprov vi fick se blir åtminstone vykorterna riktigt bra teve.

Det är svårt att argumentera mot årets upplägg. Om SVT lyckas så är utvecklingen hållbar och ger även skuldtyngda nationer en anledning att genuint hålla tummarna för den egna artisten.

Utmaningen är dock inte liten. Att införa drygt 100 miljoner kräsna tittare bevisa att mindre kan vara bättre är ingen lätt ekvation. Österdahl beskriver det "som att försöka pressa tandkräm tillbaka in i tuben". Åtminstone de flesta tv-bolag i Europa hoppas att han lyckas med den trollkonsten.

029 080 1365, jens.berg@hbl.fi

mitten

2

FOKUS
DAGBOK
KULTUR & NOJE

fokus

Reportage

Käpprätt åt helvete

"De borde ha väjt. Det gör man ju då

man ser och hör sirener och sådana

fanns det jävligt många av när poliserna

jagade mig i 37 minuter."

Kontakt Featureavdelningen
feature@hbl.fi, 09 1253 220, 09 1253 222

→ **IDENTISKA LIV.** Timo och Tero har både hatat och älskat varandra sedan dagen de föddes för snart 29 år sedan. När den ena av dem suttit i fängelset så har den andra saknat sin bror och vice versa. När de är fria tillsammans bråkar de mest hela tiden men håller, trots allt, ihop ändå.

Som tolvåringar lärde tvillingbröderna sig fiffla med pengar. Två år senare bröt de sig in i kassaskåp. Innan de fyllt 18 umgicks de mest med hårdhudade brottslingar och hade lärt sig supa, knarka och misshandla folk. I dag, en månad innan de fyller 29, knarkar de fortfarande och de gör det i en bostad mitt i ett Helsingforskvarter dit de inte var välkomna.

TEXT *Jeanette Björkqvist*
FOTO *Susanna Vainioranta*

Den 26 april 1984 föddes två tvillingpojkar med akut kejsarsnitt på förlossningsavdelningen vid Åbo universitets central-sjukhus av en mamma som missbrukat alkohol under graviditetens sista två månader. Efter att personalen lyckats återuppliva pojkarna ägnade de sina första dagar i livet åt att kämpa mot döden.

Pappa var inte med då de kom till världen. Han såg dem första gången en vecka efter förlossningen, strax innan mamma fördes i väg på avvänjning till ett annat sjukhus. I sjukhuspappren står det bland annat att pappa inte är intresserad av att se pojkarna.

Varför vet de inte.

Pojkarna döptes till **Tero och Timo** och då de var fyra år gamla flyttade storebror, mamma, pappa och de till Helsingfors. I hemmet talades det aldrig om saker som handlade om känslor eller om medkänsla – det som de senare skulle lära sig heter "empati" – gentemot andra människor.

Därför förstod de inte vad pappas och mammas allt våldsammare bråk handlade om. De förstod inte varför endast den två år äldre storebrodern fick rum i pappas flyttbil som slutligen, då pojkarna var tolv år gamla, körde i väg till Åbo. Och de förstod inte heller varför pappa aldrig hörde av sig efter att han for.

– Vi träffade honom på nytt 2005, på mammas begravning. Både Timo och jag var där med våra fängsvakter. Han kom fram till oss och sa någonting om att han beklagar sorgen, säger Tero.

Då hade det gått mer än fem år sedan pappan for och lämnade de två pojkarna vind för väg hos en mamma som med girig hand grep spritflaskan för att bedöva sina bekymmer.

Under den tiden hade båda pojkarnas liv redan bokat käpprätt åt helvete.

Stödboendet på Rosavillagatan 10, Tölö, Helsingfors.

En sen förmiddag i skiftet februari-mars sitter vi där och betraktar det militäristiskt städdade skåpet i ett av den lilla avskalade bostadens två rum. Tero förklarar att det var tiden på det ungdomshem där han slutligen hamnade, bara ett halvt år innan sin myndighetsdag, som lärde honom att hålla rent.

Det var för elva år sedan men behovet av renhet sitter så hårt i ryggmargen att han bedömer att han lider av ett tvångssyndrom.

Därför hänger det en flaska med desinfektionsmedel på väggen, därför stryker han strumpor och kalsonger, därför viker han tröjorna i så precisa högar att det inte finns ett millimeters kast mellan dem, därför tar han aldrig emot en spruta av någon annan ens om den ges i ett oöppnat paket, därför byter han spruta varenda gång han injicerar, därför rengör han noggrant armvecket innan och efter, därför placerar han allt i en gul plastlåda som pryds av texten "Road to hell" som står på samma hylla där allt annat material som behövs för knarkandet finns.

– De borde ha omhändertagit oss. De borde ha gjort det senast när vi båda begick minst hundra olika brott per vecka – stölder, miss-handel, våld, droger ... Vi var ju bara barn. Men de gjorde ingenting, myndigheterna. Det sades att det är för dyrt att placera oss i fosterhem. Men det har ju blivit dyrare att ha oss i fängelse.

I sängen ett par meter ifrån oss syns en mörk hårtott under täcket, som plötsligt börjar röra på sig.

Timos amfetaminfest natten innan har tagit hårt på och det är en sliten rastlös ung man som småningom kravlar sig upp för att hälsa, med samma hesa och söndriga stämma som Tero.

Det var Timo som föddes först men det är den några minuter yngre Tero som är brödraparets verbala motor. Den går på hög växel nästan jämnt. Därför blir det ofta så att Timo försöker säga någonting men Tero avbryter och säger sitt.

– Vi var bland de första som flyttade in här i oktober i fjol. Brorsan var helt emot att flytta. Före det hade jag varit hemlös i fem år och Timo i tre. Jag menar hemlös, inte bostadslös, för det ordet ger en för enkel bild av hur våra liv har sett ut.

Tvillingbrödernas ankomst har inte varit okomplicerad. Tvärtom föregicks placeringen av den här enheten för knappt 100 unga långtidsbostadslösa med missbrukar- och andra problem av en motståndskamp som var utdragen och kantad av häftiga känslor.

År 2009 ordnade Tölösällskapet en informationskväll för områdets invånare. På plats fanns beslutsfattare, Blåbandsstiftelsen som upprätthåller boendet, myndigheter och utöver dem så många Tölöbor att alla inte rymdes in i salen.

– Invånarna var extremt upprörda och det var mycket svårt att få till stånd en dialog mellan de ansvariga och de berörda, säger **Hannu Haukanhovi**, mångårig ordförande för stadsdelsföreningen.

Det fanns många orsaker till upprördheten. En av dem var enheten med sammanlagt 100 platser för hemlösa med alkoholproblem som tidigare öppnat på Sanduddsgatan i

Läs mer på nästa sida >>

← **EGET TAK.** Bostaden som Tero och Timo har fått påminner på många sätt om en större hytt på en Sverigebåt men för dem är det hemmet de saknat under de många år som de sovit i trappuppgångar, papperscontainerar och källarskrubbar runt om i stan.

Reportage

HANTVERK. Tero injicerar dagens första dos med Subutex lite efter lunchtid, mest för att han vill slappna av. Processen är avskalad och hygienisk. Direkt efter att han sprutat klart städar han upp allt och placerar det i ett militäriskt städat klädkåp, där skjortor, byxor, strumpor och jackor hålls i raka rader.

"Det är helt rätt åt de här gräddrövarna att de fått oss på sin bakgård. De får se att alla inte är födda med guldsmeden uppstucken i arslet."

Tölö, två kilometer från Rosavillagatan. Härifrån hördes redan uppgifter om olika slags problem i form av snatterier och störande gubb-gång som inte alltid förhöll sig sakligt till omgivningen. En annan orsak till upprördheten var att ytterligare en annan enhet för ungefär 50 långtidsbostadslösa planerats invid Stengårds sjukhus, bara 400 meter från Rosavillagatan.

På invånarkvällen talades det om Murphys lag där Tölö välsignas med alla enheter för utstötta. Stämningen var väldigt laddad. Det var ingen konstruktiv tillställning, minns Hannu Haukanhovi.

Efter den inleddes en massiv insats där husbolagen längs gatan med juristers hjälp och allehanda argument försökte stoppa planerna. Det sades att sådana människor som ska flytta in där är farliga för barnen i dagis, skola och eftis intill. Det sades att Tölöborna kommer att rånas, stöldvägen i närområdet explodera, området förstöras, barnen traumatiseras.

Det sades väldigt mycket annat också – en del av dem i irrationell känsloraffekt, andra baserade på uppriktig rädsla.

Inga protester hörsammades.

I stället hette det att Tölöborna är bortskämda, att de inte tål att se livets realiteter i sin lilla borgaridyll, att de här människorna också måste bo någonstans och att det finns ett nationellt program som stipulerar att alla bostadslösa ska ha tak över huvudet 2015 och då måste staden ta i bruk varenda möjlig byggnad och ledig tomt som finns.

Det hette också att här har vi typ exemplet på det som i folkmun kallas "not in my backyard, inte på min bakgård".

I oktober flyttade de första invånarna – Tero och Timo bland dem – in i en bostad som påminner om en hytt på Sverigebåten men som är ett eget tak över huvudet för två unga män som i många år sovit hos kompisar, i trappuppgångar, papperscontainrar och på spårvagnar som kör längs de långa rutterna. Vid årsskiftet var alla 90 bostäder fyllda. De enda lediga platserna just nu finns på familjesidan där tre större bostäder väntar på invånare.

Det finns inte mycket personalen inte gjort för att förebygga problemen det talats om.

Det har ordnats diskussioner, grundats samarbetsorgan, ordnats möten och informerats. Varje dag går dessutom en patrull med personal och ibland någon invånare omkring i grannskapets parker och affärer för att höra om det förekommit problem.

Än så länge har listan förblivit kort, i samma takt som de värsta känsloutbrotten mattats av.

Närbutikerna har rapporterat

om snatterier men det förekom tidigare också. Våra invånare håller sig ganska lugna. Deras gäster kan orsaka problem som vi tar upp med våra invånare. Vi kan inte göra mycket mer. Bostäderna är som vanliga hyresbostäder och alla har rätt till privatliv. Låter någon bli att tömma postlådan nere i receptionen i tre dagar kan vi gå och knacka på för att kolla att allt är okej, säger socialnomen **Satu Viskari**, som sköter relationerna med grannskapet samtidigt som hon vidareutbildar sig inom kriminalvård.

Varken hon eller någon annan förnekar att det uppstår störningar eller att storleken på boendet är väl tilltaget. Men stiftelsen tog emot det som erbjöds.

Och var ska man egentligen placera de här? I skogen? All forskning tyder på att det vettigaste är att sådana här enheter placeras på områden med goda trafikförbindelser och utspridd affärsverksamhet, annars blir den lokala belastningen på närsamhället för stor, säger Satu Viskari.

Hannu Haukanhovi instämmer: Farhågorna har inte besannats, och han hoppas lugnet består. Ändå låter han sig fortfarande inte övertygas av stadens placeringspolitik.

Det handlar ju inte om att det inte ryms olika människor i exempelvis Tölö. Det handlar om hur många motsvarande enheter stadsdelen ska kunna ta emot. I Stockholm placerade man för tjugo år sedan sådana här stora enheter i centrum och märkte att det inte alls fungerade och då började man arbeta med mindre enheter som sprids runtom i Stockholm. Nu gör Helsingfors om samma misstag för att det är så bråttom att man inte har tid att tänka efter hur det här bäst låter sig göras.

Handlar det om att Tölöborna är för fina för att ha så kallade problem-enheter på sin bakgård?

– Det där har jag hört många gånger. Nej, det handlar inte om det. Det handlar om att det nu känns som om staden belastar ett enda område oskäligt mycket, nästan som av ren illvilja. Ska de här enheterna placeras jämbördigt, vilket jag tycker de ska, så undrar jag varför Brunnsparken och Eira inte fått en enda av de här medan Tölö får tre på några år.

Tero och Timo tittar på mig. Det är ingen nyhet för dem att det var många som tycker att de borde ta ansvar för sig själva eftersom de knarkar, som tycker att de kunde ha förblivit hemlösa, eller att de kunde ha placerats någonstans långt ute i stadens utkanter.

– Det kan hända vem som helst. En kirurg kan råka ut för en livskris, hamna i psykos. Hon kanske får vård snabbt för att hon är kirurg, och hon kanske har en man som hjälper henne. Men tänk om hon inte skulle få hjälp. Steget be-

höver inte vara långt att ta till flaskan och där kan nedförbacken börja, säger Timo.

Tero är mer rättfram.

– Det är helt rätt åt de här gräddrövarna att de fått oss på sin bakgård. De får se att alla inte är födda med guldsmeden uppstucken i arslet.

Nej, de här två tvillingbröderna kanske inte föddes under de gynnsammaste stjärnorna. De var extremt livliga redan som små och när pappa försvann så försvann också kontrollen. Pojkarna visste inte då, och ingen vuxen verkade bry sig, att Timo bland annat bar på en självdestruktiv panikstörning och att Tero har en bipolär personlighetsstörning som borde kontrolleras med mediciner.

De första brotten handlade om små saker. Som att förfälska lotter för olika skolinsamlingar och sälja dem. Som att förstöra egendom i skolan och att bråka med kamraterna tills båda bröderna hamnade på observationsklass. Som att bråka med andra unga på stan. Som att som fjortonåring bryta sig in i avancerade kassaskåp och småningom hamna i gäng där kriminaliteten var betydligt mer avancerad, där det förekom droger och sprit och där den aggression som sedan barnsben pynt inom Tero kunde förädlas till en lukrativ karriär som inrivare av skulder.

Månaderna innan de fyller 29 räknar Timo till 3,5 år i fängelse, mest för stöld och våldsbrott. Teros totalt 4,8 år i fängelse för grova våldsbrott och stöld har i skrivande stund redan börjat fyllas på med de 40 dagar för grovt rattfylleri som han i tisdags började beta av i Helsingfors fängelse. På kommande är dessutom ett längre straff för den våldiga fyllerfärd i september i fjol då han i 2,44 promilles fylla och en hastighet på 200 kilometer i timmen körde undan polisen i ett bostadsområde med 40-gräns och under fyllerfärd bland annat rammade en bil med en mamma och två små barn i.

– De borde ha väjt. Det gör man ju då man ser och hör sirener och sådana fanns det jävligt många av när poliserna jagade mig i 37 minuter.

Timo tittar ner i plastmattan. Det är sen fredag kväll men han vill inte lämna bostaden.

– Jag håller väl på att bli en hemmamus efter alla år av härjande. Jag vill verkligen få ordning på tillvaron, inte tänka på allt det som jag gjort. Jag vill se framåt, få en ny chans.

På Teros kropp finns det ändå outplånliga spår av stunder från det förgångna då den mer tillbakadragna tvillingen tappat kontrollen. I ryggen fyra arr av kulor, i ansiktet och på kroppen flera arr av knivhuggen. Men man förlåter en bror.

Läs mer på nästa sida >>

Reportage

→ **ONSDAG EFTERMIDDAG.**

Timo och Jari på väg till närbutik som börjat vänja sig vid att flera kunder numera går på högvarv. Panten på flaskorna och ölburkarna går till mer öl och en yoghurt eftersom Timo inte ätit något på hela dagen.

→ **KONTROLL.** Närbutikscheffen Raili Mynttinen går igenom dygnet med boendets Satu Vis-kari och Satu Mustonen. Antalet snatterfall och de stökiga kunderna har ökat en aning men inte så mycket att Mynttinen tycker det stör verksamheten.

→→ **KATTVÄN.** Tero orkar inte ångra allting han gjort men en sak grämer honom. Som barn smuglade han hem två katter som döptes till Milo och Helmi. I sin ungdomsfrustration gav han sig också på dem och det tog honom många år att återfå deras tillit. Katterna avlivades i fjol då han satt i fängelset. Den ena blev över 20 år gammal, den andra nästan 20.

"Av nästan hundra invånare räknar vi med att kanske fem klarar av att bli fria från beroendet."

– En del av de här kunde klassas som dräpförsök. Det är ett hårt straff för det, ett för hårt straff för brorsan.

Det blir väl så att man ser mellan fingrarna om det inte finns någon annan än brodern som bryr sig, och för de här ynglingarna har det kanske inte funnits det sedan pappa och storebror satte sig i flyttbilen och körde i väg mot Åbo.

– Mamma brydde sig i alla fall inte. Hon var full hela tiden och vi klarade inte av att vara hemma och lyssna på hennes jävla dryga fylletjat. Om och om igen sa hon att det är vårt fel att hon super.

Relationen till pappa fick visserligen lite ny fart när mammas förhoppandes dog på en cykel utanför ämbetshuset i Bergshåll 2005. Pappa, minns de, var den som med sträng hand lärt de små pojkarna att stå rakryggade, att artigt tacka, att öppna dörren för kvinnor och att alltid titta den man hållsar på rakt in i ögonen när man skakar hand.

– Sedan dog han, i juni i fjol. Det var en svår bit att ta, säger Tero.

– Fast klart jag varit arg, jävligt arg och ibland riktigt bitter på dem, säger Timo.

Men trots att ilskan mot föräldrarna tidvis varit rasande så har pojkarna låtit göra två identiska tatueringar på sina axlar: den ena med pappas namn omgivet av ett ankar, den andra med mammas namn omgivet av en ros.

– De är inte färdiga ännu. De ska få färg. Inte var det ju mammas fel att det gick åt helvete. Om en människa är så svag att hon inte klarar av att få ordning på sig själv så borde någon ha hjälpt henne, och oss. Men ingen gjorde någonting. Vad morsan och farsan än gjort så är de våra föräldrar och dem ska man alltid respektera, säger Tero.

Det är en av de där stunderna, ibland efter en spruta i armvecket, då han med en enastående träffsäkerhet och analytiskt djup reflekterar över vad som varit. Det finns bitterhet mot samhällets tafatta hand. Det finns tacksamhet över att brodern lever. Det finns glädje över att han i vintras lyckades rädda sin vän Jari från hemlöshet och en garanterad död. Det finns hopp för att det turbulenta förhållandet med hans flickvän har resulterat i graviditet och det finns sorg över en pappa som dog alltför snart efter att de börjat hitta varandra igen.

Och så finns det en pragmatisk syn på livet som varit och hur det kan påverka det stabila liv han hoppas bostaden ska leda honom mot.

– Jag har väl gjort allt utom att döda och gå på minderåriga. Mina brott är ingenting jag är stolt över men jag kan inte göra någonting o gjort. Under det senaste långa fängelsestraffet lärde jag mig kontrollera min aggression. Jag har lärt mig hantera ilskan, att ta till andra metoder än att slå.

Den gamla Tero har gett sig på folk i nattsvarta aggressionsutbrott

som slutat i en euforisk känsla av att han skipat rättvisa då han slagit den skuldsatta och dennas bostad sönder och samman med hammare, vapen och knytnävar som är täckta av ärr.

– Det har alltid handlat om att utdela straff, inte om hämnd, för hämnd är en känslostyrd lösning, säger han.

Men den nya Tero, han som delar en avskalad bostad med brodern i ett fint Tölökvarter, gör allt för att undvika att ta till nävarna trots att hans skepnad ständigt verkar gå på högvarv för att stävja det häftiga temperamentet som lurar under ytan.

– Alla här i huset känner till min bakgrund. De ber mig hämnas och utkräva olika saker men jag säger nej. Jag ska inte misshandla fler människor. Jag vill inte göra personalen här besviken.

Tero dricker fortfarande mängder med öl. Han injicerar subutex och olika lugnande läkemedel "mest för att han inte har annat att göra fast han helst vill jobba som normalt folk". Timo har varit nykter i över en månad men använder de droger som råkar finns till hands. Det enda ingendera rör är det som kallas PV (MDPV) och LSD.

– Man blir helt galen av det. År 2008 försökte jag slå sönder hela Maria sjukhus i en PV-psykos och samtidigt försökte brorsan elda upp hälsostationen i Vallgård i sin PV-psykos. Efter det sa jag "aldrig mera PV". Man har ju sett hur de där amfetaminhororna, som knullar med vem som helst för att få mer knark, ligger nere i receptionen och skriker i något jävla psykos-tillstånd. Det är sådana kvinnor som du inte rör ens med tiodubbla kondomer. Fy satan, säger Tero.

Timo tror vägen går uppåt, om han håller sig utan alkohol.

– När jag var liten ville jag bli läkare. Den chansen har nog färrit men kanske jag kan jobba med missbrukare. Eller om jag blir antagen till skolan och får utbildning till materialansvarig vid någon anstalt. Ett riktigt yrke, månadslön och en vanlig bostad. Det skulle jag inte klara av ännu. Men någon dag.

För så länge några av hyllorna i klädkåpet är fyllda av sprutor och tillbehör för att injicera droger med behöver de nätverket av kunnig personal som finns på Rosavillagatan 10.

För personalen handlar det om att stödja, hjälpa, finnas där för att leda rätt om någon vill bli fri från droger. Det handlar om att ordna utflykter, program och tillställningar trots att manfallet är om inte 100 procent, så ganska ofta nära det.

För invånarna handlar det om att försöka överleva, med eller utan droger.

– Av nästan hundra invånare räknar vi med att kanske fem klarar av att bli fria från beroendet, säger Satu Viskari.

Tero krossar rutinerat sitt piller, blandar det i vätska och drar upp sprutan. Om han hade råd skulle han ta heroin eller kokain. I brist på pengar blir det mest subutex och olika lugnande läkemedel som injiceras för att få rätt effekt.

– Visst blir jag fortfarande arg men jag är inte hotfull. Okej, ibland tappar jag nerverna. Så där som när de som väntar på spårvagnen börjar tränga sig in innan de som ska stiga av har hunnit ut. Satans helvete såna jävla idioter. Då har det hänt att jag ägnat resan mellan hållplatserna åt att förklara för de här idioterna hur man ska bete sig i en spårvagn. Man ska satan låta folk stiga ut först.

Förstår du att någon blir rädd för dig, eller för andra påverkade människor som verkar oberäkneliga?

– Ja, men jag skulle aldrig ge mig på någon utomstående. Fast en del kanske skulle göra det. Det bästa är förstås att bara hålla käft och inte blanda sig i om någon beter sig aggressivt. Bara hålla käft och sköta sitt.

Timo drar på sig en svart yllemössa med en vit 8 på, en likadan som kompisen Jari och Tero också har.

– En gåva av Jaris mamma. Hon har stickat både mössor och strumpor åt oss. Ingen kan fatta hur mycket det värmer både fötter och hjärta. Jag var tvungen att personligen gå och tacka henne och berätta att jag inte ägt ett par yllestumpor på sju år. Hon blev väldigt röd. De flesta som hon stickat åt ringer i fyllan och tackar eller så hör de inte av sig alls.

Det är dags att dra på sig jackorna. Det senaste dygnets konsumtion av öl- och läskflaskor fyller tre plastpåsar med råge och de ska nu föras till närbutiken för att förvandlas till pengar som ska räcka till kvällens öl.

En varm vårsol försöker envist leta sig fram längs Rosavillagatan men den utplånas långt innan den når den bunkeraktiga husfasaden vid nummer 10. Nästan alla persienner i det åtta våningar höga huset är stängda så invånarna i de vackra husen på andra sidan gatan har ingen insyn i det liv som levs där inne.

Synen av det uppspellda sällskapet på väg mot butiken får en del av dem som möter oss att avvaktande analysera det lilla gänget. En del vänder snabbt och nästan skrämt bort blickarna när vi, och männen med knivar synligt taterade rakt över halsarna, kommer närmare.

De vet inte att tatueringarna var ett spontant infall under ett av Teros och Timos urartade fylle- och knarkslag för många år sedan, som de senare har ångrat. Nu finns de där, på halsen, de där svärdolda monumentena över att det här gänget som vandrar fram längs gatan inte är några vanliga unga män.

029 080 1313, jeanette.bjorkqvist@hbl.fi
foto@hbl.fi

Alla som medverkat i reportaget har gett sin tillåtelse att figurera med hela namnet men Hbl väljer att inte nämna efternamn eftersom de personer som pekats ut i texten inte kunnat ge sin version av händelserna.